

EGOFUNKTIOKOULUTUS 23.2.2012

TAIDE JA TERVEYS

Hyvät kollegat

Tervetuloa tähän Egofunktion järjestämään seitsemänteentoista koulutuspäivään. Tämän päivän teemana on Taide ja terveys. Otsikon valinta sitä suunniteltaessa synnytti poikkeuksellisesti hallituksessa räiskyvän keskustelun, aiheen puolesta ja vastaan. Itse muistaakseni vastustin aihetta "liian epämääräisenä" tai liian "epätieteellisenä". Jäin vähemmistöön ja annoin periksi.

Kun ryhdyimme rakentamaan koulutuspäivää aloin pikkuhiljaa ymmärtää kuinka laajan ja keskeisen elämänalueen kanssa olemme tekemisissä, ja sen että taide ja tiede evät ole kaksi keskenään polaarista aluetta vaan toisiinsa kietuneet, interconnected, elämän luovan eteenpäinmenon muodot.

Renesanssiajan taiteilijat olivat myös tiedemiehiä, maalausten ohella he rakentelivat lentokoneiden prototyyppejä. Lahjakkaimmat heistä kykenivät hallitsemaan rajallisen fysiikan, filosofian tai maalaustaiteen alueet yhtäikaisesti. Tämän koulutuspäivän alustajissa " tiedemiehiä" edustaa taloustieteiden professori Arja Ropo. Musiikkiterapian professori Jaakko Erkkilä on tiedemies joka tutkii taidetta, musiikkia. Kolmas alustajamme, kirjailija LKT Juhani Kellosalo puhuu nimenomaisesti siitä mitä nykyaikana on olla yhtä aikaa sekä "tiedemies" että "taiteilija" siis lääkäri ja kirjailija. Viimeisenä alustajanamme on taiteilija, kirjailija Mrete Mazzarella jolla on myös kunniatohtorin arvonimi.

Psykiatrille on luonnollisesti mielenkiintoista ajatella millainen ihminen taiteija on. Romantiikan ajan ihmistä pidettiin poikkeuksellisena Jumalalta lahjansa saaneena taivaallisen valon sanansaattajana ja heidät nostettiin jalustalle.

Taiteilijan osana on tämän jälkeen ollut monenlainen jalustalta alaspotkiminen mutta ilmiselvää tänä postmodernina aikana kuitenkin lienee se että hyvä taiteilija on edelleenkin poikkeusihminen. Taide syntyy usein ristiriidoista ja ahdistuksesta ja taiteilija punoo taiteeseensa paitsi oman henkilökohtaisen ahdistuksensa niin myös sen ajan ja aikakauden hekisen ilmapiirin jossa hän elää. Taiteilijan, historian, yleisön ja ajan välinen henkinen interdependence tulee taiteen avulla näkyväksi.

Mieleeni nousee vaikkapa suomalaisuuden perustajien säveltämä musiikki tai sodanjälkeinen kuvataide Suomessa. Taiteessa ikäänkuin tiivistyy ajan yhteiskunnallinen tunnelma jonka hyvä taiteilija kykenee välittämään ympäristölleen.

Renesanssin ajoista tiede ja taide ovat kasvaneet ja laajenneet siinä määrin että tänä päivänä taiteija ei kykene enää hallitsemaan tieteen ja taiteen kokonaisuutta. Hän joutuu entistäkin tarkemmin aistimaan ja intuition avulla tuottamaan viestin olennaisesta ihmisen kollektiivisessa .

Yleisö voi aistia hyvässä taiteessa menneen ajan hengen tai voi sen avulla ymmärtää nykyisyyden syvät tunnevirrat. Välähdyksenomaisesti hän voi löytää itsensä ja toiset ajassa ja tuntea sen kuuluvuuden synnyttämää iloa ja helpotusta.

Koulutuspäivien ideoinnista ja taiteen ymmärtämisestä kiitokseni
Taidehistorian tohtori Ulla Vihannalle

